

Remissvar gällande remisser med Dnr 2015:1247 och 2016:268

Undertecknade anser att Skolverkets förslag om förändringar inom naturbruksprogrammet inriktning skog är olämpliga av flera anledningar. Förutom den korta svarstiden, som i sig inte ger möjligheter till djupare konsekvensanalys gällande kompetensförsörjning inom området skog och natur, så är motiven till att förändra innehållet i utbildningen vaga och tvetydliga. Om angivna motiv mot all förmodan är motiverade så är en begränsning av utbildningsmöjligheterna inom jakt- och viltvård, fiske - och vattenvård ett hot mot utveckling av naturbruket i framtiden.

Kraven på samförvaltning ökar

Motivet är inte genomtänkt och kommer att påverka utbildningen negativt. Det kommer att bli färre elever som söker programmet och Svenska Jägareförbundet tror att det i framtiden kommer finnas ett ökat behov av personer med både praktisk och teoretisk utbildning inom jakt och viltförvaltning. De ökande rovdjursstammarna medför att flerartsförvaltning är nödvändigt. Hur påverkas en art av att en annan art ökar eller minskar? Hur anpassar vi viltförvaltningen utifrån detta? För att få acceptans för såväl de stora rovdjuret som för vårt klövvilt krävs samförvaltning, d.v.s. samverkan mellan de aktörer som berörs av dessa populationer. Att i det läge vi har i dag minska, eller till och med ta bort utbildningar som behandlar grunderna i flerarts- och samförvaltning vore mycket olyckligt.

Naturturism - en allt viktigare del av besöksnäringen

Att minska ner eller helt ta bort möjligheterna till utbildning inom jakt- och viltvård, fiske- och vattenvård och naturturism inom naturbruksprogrammet är inte förenligt med den utveckling och de ökande behov av kompetens som vi inom besöksnäringen ser. Den svenska naturen är ett fundament i vår turismverksamhet och är något som alltid lyfts fram i kännedomsundersökningar på både nationell nivå och i de som vi gör kopplat till verksamheten i Jämtland Härjedalen. För att möta detta intresse och för att kunna fortsätta öka kvaliteten på turistprodukterna behövs snarare fler välutbildade inom området än färre. Några ytterligare kommentarer för att understryka vikten av ovanstående:

-Regeringen har nyligen tilldelat svensk besöksnäring via VisitSweden/Svensk Turism 10 mkr för produktutveckling och ökad internationell marknadskommunikation inom området naturturism. Därför har nu ett arbete påbörjats i syfte att ta fram en delstrategi för just naturturism att koppla till den övergripande nationella besöksnäringstrategin.

-Inte minst i Jämtland Härjedalen är denna del av näringen av stor betydelse vilket också ligger bakom formuleringen "Jämtland Härjedalen – ledande på naturbaserade upplevelser" i den regionala besöksnäringstrategin.

-I Jämtland Härjedalen pågår för närvarande en process för att ta fram underlag för en eventuell ny nationalpark i den västjämstiska fjällvärlden. I arbetet ingår som en av flera viktiga delar att se på förutsättningarna för fortsatt turismverksamhet i området på ett sätt som är förenligt med behoven hos andra aktörer och intressen som t ex rennäring och bevarande. Även här ser vi ökande behov av kompetens inom ovanstående områden.

-Regeringen arbetar i bred dialog med myndigheter och organisationer för att ta fram ett nationellt skogsprogram med visionen att "Skogen- det gröna guldets – ska bidra med jobb

och hållbar tillväxt i hela landet samt till utvecklingen av en växande bioekonomi.”

Programmet ska också stimulera till andra strategiska satsningar inom till exempel klimat- och miljö, landsbygdsutveckling, nyindustrialisering och utveckling av den svenska exporten. Även här ingår utvecklingen inom besöksnäringen och då särskilt med inriktning mot naturturism som en viktig del som komplement till det mer traditionella skogsbruket.

-Aktuell forskning visar att naturturismen väntas öka. 37 % av de verksamma företagen anser att de är i en tillväxtfas (Fredman & Margaryan, The supply of nature-based tourism in Sweden, 2014)

-Samma rapport visar att en av de största hindren för utveckling är det traditionella skogsbruket, det är önskvärt att begreppet mångbruk vidgas och utvecklas, inte reduceras.

Motivet att vapen inte bör vara en del av gymnasieskolan

Andra utbildningar som hanterar vapen verkar inte omfattas av förändringar. Det ger oss bilden av att Skolverkets angivna motiv inte stämmer.

Om det finns oro för att vapen kan komma att användas i fel syften och på fel sätt borde risken för det öka om föreslagna förändringar sker. Det borde vara så att utbildning kring hanteringen av vapen skulle stärka säkerheten. Elever som genomgått utbildning inom jakt på ett naturbruksgymnasium har en mycket större kompetens att hantera vapen på ett korrekt sätt jämfört med en person som t ex enbart har fått jägarexamen genom en kort utbildning. Inget fel på den utbildningen men gymnasieskolan har en mycket mer genuin utbildning kring etik och hantering av vapen och jobbar med riskbedömning i varje moment. Vidare känner vi inte till någon koppling mellan skolskjutningar och vapenhantering i gymnasieskolor.

Jaktguidning som yrke

Biologiskt kunniga yrkespersoner som jobbar med jakt, fiske, upplevelser kommer inte att utbildas inom ramen för gymnasieskolan om förslaget blir verklighet. De ev program som finns tillgängliga, t ex Hotell och turism kommer göra att den yrkesgruppens kompetenser kommer att begränsas till värdskap, turism, guidning utan större kopplingar eller större kunskaper till det fysiska rum de befinner sig i samt de biologiska samband som råder i naturen.

Det finns också ett förslag på en lag om att det skall vara obligatoriskt med jaktguider för utländska jägare vid jakt på statlig mark. Dessa guider kommer att behöva en djup kunskap om jakt och den natur som jakten sker i.

Andra yrken inom sektorn

Våra erfarenheter är att många av de elever som genomgått utbildning inom jakt, fiske och naturguidning under Naturbruksprogrammet direkt kommer i arbete i branschen. Många av företagarna i vår region är tvungna att syssla med olika produkter beroende på säsong. Eleverna som lämnar skolan med ett brett kunnande inom skogsbruk där både traditionellt skogsbruk, jakt- och viltvård och naturguidning är viktiga delar.

Sammanfattning

Att strukturera om ämnen så att jakt- och viltvård, fiske- och vattenvård decimeras kraftigt är kontraproduktivt för naturbruket inom skog och mark. Att plocka bort vapenhantering inom utbildningen är att vingklippa utbildningen fullständigt. Gör istället en egen inriktning för yrkeskategorin naturturism alternativt låt den ligga kvar under skog

MVH

*Mats Forslund
VD Jämtland Härjedalen Turism
Styrelseledamot Svensk Turism*

*Anna Fors Ward
Ägare ForsWards Hund och Jakt
Företagare inom hund,jakt och viltvård*

*Johan Persson
Ägare Fjelljakt
Företagare inom Jakt och fiske*

*Peter Ledin
Regionchef
Jägareförbundet Region Norr*

*Peter Fredman
Professor inom Turism
Étour, MIUN*